

Budgetförslag

för Södermanland

2026–2028

Sverigedemokraterna

Innehåll

Förklaring av dokument.....	4
Ekonomiska förutsättningar.....	7
Regionskatten.....	7
Våra största prioriteringar	8
Våra största besparingar	9
Hälso- och sjukvård i Sörmland.....	10
Attraktiv arbetsgivare	10
Vårdköer.....	11
Patientsäkerhet	12
Psykiatri/Barn- och ungdomspsykiatri.....	12
Digitalisering	13
Krav på sjukvården utifrån samhällsutveckling	14
Vård på lika villkor.....	15
Trygghet	15
Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan.....	17
Kultur, utbildning och friluftsvärksamhetsnämnden	20
Regionala utvecklingsnämnden.....	22
Kollektivtrafik.....	22
Regional utveckling	23
Hållbar utveckling.....	24
Folktandvården Sörmland AB	26
Ekonomisk plan 2024 - 2026.....	27
Resultaträkning.....	27
Balansräkning.....	28
Investeringsbudget	29
Budgetramar.....	30

Inledning

Vi går nu in i ett nytt budgetår, men också ett valår. Under året som gått har det sittande styret i Region Sörmland, ofta med Sverigedemokraternas stöd och medverkan, tagit flera viktiga och ansvarsfulla beslut för att stärka regionens ekonomi. Det är beslut som syftar till att skapa långsiktig stabilitet och trygghet inom vård och omsorg – för både dagens och morgondagens sörmlänningar.

Att minska vårdköerna och säkerställa att sörmlänningarna får den vård de behöver kommer fortsatt att vara Sverigedemokraternas främsta fokus. Om Region Sörmland inte kan uppfylla vårdgarantin ska det vara rutin att erbjuda utomlänsvård för att möta patienternas behov. Patientens välbefinnande och upplevelse av vården ska alltid stå i centrum för vårt arbete.

Vår budget vilar på principerna i vårt valmanifest, där vi tydligt slår fast att vården är och förblir vårt viktigaste ansvarsområde. Sverigedemokraterna har alltid bedömt investeringar inom regionens övriga verksamheter utifrån sjukvårdens behov och i den nuvarande ekonomiska situationen är detta viktigare än någonsin. Vi står inför omfattande besparingar, vilket gör det avgörande att vi behåller så mycket vårdpersonal som möjligt inom Region Sörmland.

Vi fortsätter även att driva frågan om att avyttra Åsa folkhögskola, en åtgärd vi anser vara nödvändig för att frigöra resurser till kärnverksamheterna. Regionens ansvar för folkbildning kvarstår, men i en tid av ekonomiska utmaningar ser vi behovet av att koncentrera utbudet. Vår plan är att flytta delar av Åsa folkhögskolas utbildningar till Eskilstuna folkhögskola. På så sätt kan Region Sörmland fortsätta bedriva folkbildning, men i mindre omfattning och resurser som idag används till vuxna människors hobbyverksamhet kan i stället läggas på regionens kärnuppdrag.

För Sverigedemokraterna i

Region Sörmland

Anton Berglund

Förklaring av dokument

Detta dokument är en vidareutveckling av våra tidigare årsplaner och fungerar som ett strategiskt vägledningsdokument för Region Sörmland. Det ger en övergripande vision av hur regionen ska bedrivas på lång sikt och vilken riktning vi vill att Region Sörmland ska ta för att möta både nuvarande och framtida utmaningar. Visionen vi beskriver är ett ramverk för hur vi ska arbeta mot en hållbar och effektiv verksamhet som tillgodoser invånarnas behov inom vård, utbildning och regional utveckling. Samtidigt beaktar vi de ekonomiska förutsättningarna.

Våra budgetramar och ekonomiska riktlinjer bygger på de beslut som fattats av regionfullmäktige under det föregående året, liksom de förslag vi har yrkat bifall till inom olika nämnder och styrelser. Dessa beslut formar de övergripande ekonomiska ramarna och ligger till grund för våra prioriteringar i budgeten. Här tydliggör vi de mest centrala investeringarna och satsningarna som vi bedömer kommer att ha störst effekt på regionens utveckling, samtidigt som vi redogör för nödvändiga besparingar som måste göras för att upprätthålla en långsiktig ekonomisk balans.

Detta dokument är dock inte en detaljrik beskrivning av alla verksamheter inom Region Sörmland. I stället har vi valt att fokusera på de övergripande och strategiskt viktiga målsättningarna, där vi presenterar våra största satsningar och de mest påtagliga besparingarna. Det handlar om att skapa en tydlig inriktning för vår verksamhet, som sträcker sig över flera år och förbereder regionen för framtida behov och utmaningar. Dokumentet fungerar därför som ett inriktningsdokument, där vi i första hand klargör våra långsiktiga mål, den ekonomiska planeringen för de kommande åren och flerårsplanen som sträcker sig fram till 2027 och 2028.

Vi är väl medvetna om att de kommande åren kommer att kräva ett noggrant balanserande mellan investeringar i kritiska områden och strikta besparingsåtgärder, och detta dokument utgör grunden för hur vi ska möta dessa utmaningar.

Vision

Sverigedemokraterna har en tydlig vision för Region Sörmland där varje människa ska behandlas lika, och där all form av diskriminering och särbehandling ska motverkas. Vi arbetar för att alla som besöker våra verksamheter, oavsett bakgrund, ska känna sig trygga med den vård och service som ges. Regionens vårdssystem ska vara en trygg hamn för invånarna, där god kvalitet och tillgänglighet är självklara hörnstenar.

Sjukvården är och förblir en av de viktigaste delarna i vårt samhälle. Regionen bär ett stort ansvar för sörmlänningarnas hälsa, och vårt skattefinansierade sjukvårdssystem garanterar att varje invånare har rätt till god hälsa och vård. Denna rättighet är en grundpelare i det välfärdssamhälle vi vill bevara och vidareutveckla. Vi strävar efter en välfärd som är hållbar, stark och förankrad i en socialkonservativ och nationalistisk grundsyn, där vi prioriterar invånarnas välfärd framför allt annat.

Primärvården ska fungera som sjukvårdens nav med god tillgänglighet för alla invånare i regionen. Det är vårt mål att vården ska vara mer lättillgänglig, och Sverigedemokraterna arbetar aktivt för att korta vårdköerna och förbättra tillgången till kvalificerad vård. Vi ser primärvården som den första kontaktpunkten för invånarna, och det är avgörande att denna vårdnivå fungerar effektivt för att avlasta sjukhusvården och förbättra patientflödena. Därför prioriterar vi vårdsatsningar som stärker tillgängligheten och säkerställer att vård ges i tid.

Sverigedemokraternas grundläggande princip är att sjukvården ska ges efter behov. Detta innebär att vården måste riktas till de patienter som har störst behov, och resurserna ska användas för att förbättra den medicinska vården för dem som verkligen är i behov av den. Vi motsätter oss användningen av skattepengar för medicinskt omotiverade ingrepp, såsom omskärelse av friska barn, då det tar resurser från viktigare vårdinsatser. Vårt mål är att skapa en vård där resurserna går till medicinskt nödvändiga behandlingar, och vi vill därför att sådana ingrepp tas bort från regionens vårdutbud. Region Sörmland ska i vår mening inte bli ett instrument för utformandet av det mångkulturella samhället vare sig inom sjukvårdens väggar eller i kulturpolitikens vision.

Kulturarvet är också en central del i vår vision för regionen. Vi anser att Sörmlands kulturarv är värt att bevara och ska göras tillgängligt för alla invånare. Detta kulturarv är en gemensam grund för vår identitet och historia, och det är viktigt att regionen stödjer dess bevarande och spridning. Vår kulturpolitik strävar efter att skapa ett smalare men mer fokuserat kulturutbud, där resurserna riktas mot de satsningar som bäst bevarar vårt lokala kulturarv och stärker regionens identitet. Samtidigt ser vi ett behov av att minska de kulturella satsningar som inte tydligt bidrar till regionens välmående och utveckling.

När det gäller barn och ungdomar är det Sverigedemokraternas ståndpunkt att de yngsta medborgarnas hälsa och välmående är av största vikt. Vi vill därför se till att barn och ungdomar som söker hjälp hos Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) får snabb tillgång till den vård de behöver. Tidiga insatser är avgörande för att förebygga långsiktiga problem och förbättra hälsan hos våra unga. Vi är beredda att göra ekonomiska satsningar för att säkerställa att BUP har de resurser som krävs för att korta väntetiderna och erbjuda snabb, professionell hjälp.

Sverigedemokraternas vision för Region Sörmland innefattar också att minska regionens beroende av statliga utjämningsbidrag. Vi vill arbeta för att göra regionen mer självförsörjande och minska bidragsberoendet. Detta innebär att vi måste fokusera på att stärka regionens ekonomiska bas genom att främja tillväxt, effektivitet och lokala investeringar. Genom att effektivisera och prioritera rätt kan Region Sörmland på sikt stå starkare ekonomiskt och minska sitt beroende av bidrag.

Sammanfattningsvis är vår vision för Region Sörmland att skapa en region där vården sätts i första rummet, där kulturarvet bevaras och där invånarna kan förlita sig på en stark, trygg och tillgänglig sjukvård. Vi strävar efter att använda regionens resurser på ett ansvarsfullt sätt, och säkerställa att de används där de gör störst nytta – för invånarna i Sörmland.

Ekonomiska förutsättningar

Regionskatten

	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Skattesats i %	10,83	10,83	10,83

Vår uppfattning är att det inte finns något ekonomiskt utrymme utifrån nuvarande utmaningar inom sjukvården att göra någon skattesänkning. För att bryta den negativa trenden med underskott inom sjukvården krävs det ekonomiska resurser.

Våra största prioriteringar

Nedan sammanfattar vi några av våra satsningar som återfinns i den sammantagna budgettexten:

• Stärka sjukvården	128 mnkr
• Ökad tillgänglighet Barn och ungdomspsykiatri	15 mnkr
• Öka tillgängligheten och kompetensen inom primärvården	66 mnkr
• Ökad trygghet	10 mnkr
• Digitalisering	10 mnkr
• Välfärdsbrottslighet	5 mnkr

Vi har utgått från styrets förslag till budget. Alla de prioriteringar som finns med i det dokumentet har vi också med. Därtill stärker vi upp sjukvården med ytterligare 128 mnkr, mer än styret.

Vi kan se att otryggheten ökar i samhället som stort, detta spiller och över på våra verksamheter. Trygghetstänket har ökat inom regionen men allt som oftast kostar trygghetsskapande åtgärder pengar. Vi väljer därför att avsätta 10 mnkr i en trygghetspott.

Vi vill lägga 15 mnkr i en riktad satsning på Barn- och ungdomspsykiatri för att minska väntetiderna och säkerställa så att våra barn får snabb hjälp när den efterfrågas av föräldrar eller skola.

Vi skulle vilja se en lösning där det i Eskilstuna, Nyköping och Katrineholm (gärna i anslutning till sjukhusen om möjligheten finns) öppnas en form av dygnet runt-öppen "Lättakut". Hit tar en sig när det finns sjukdomar och skador som inte kan vänta till nästkommande vardag, men som en kanske inte känner att det vill eller behöver belasta akutmottagningarna med. På detta sätt avlastas akutmottagningarna och väntetiderna blir kortare, vilket är en vinst både för patient och personal.

Sverigedemokraterna menar att varje skattekrona ska användas med största möjliga noggrannhet. Därför ska regionen stärka sin kontrollfunktion och systematiskt följa upp ekonomiska flöden, bidrag och ersättningar, särskilt inom hälso- och sjukvården, kollektivtrafiken och upphandlingsverksamheten.

Våra största besparingar

Våra viktigaste besparingar som återfinns i den sammantagna budgettexten:

- Kultur, utbildning och friluftslivsnämnden - 15 mnkr
- Besparing på upphandlingar - 60 mnkr
- Åsa folkhögskola - 13 mnkr
- Minskad kostnad för sjukfrånvaro - 20 mnkr
- Minskade tolkkostnader - 10 mnkr

Våra satsningar på sjukvården finansieras delvis genom att vi satsar mindre på kultur, utbildning och friluftslivsnämnden.

Vi vill avyttra Åsa Folkhögskola. Att Region Sörmland idag är med och finansierar två folkhögskolor i länet tycker vi är för mycket. Vi anser också att utbudet på Eskilstuna folkhögskola ska ses över, och prioritera utbildningar som leder till jobb. Regionen finansierar idag Åsa Folkhögskola med 13 mnkr. Pengar som vi anser kan göra mer nytta inom andra områden.

Region Sörmland lägger varje år betydande summor på tolktjänster, särskilt vid planerade vårdbesök där behovet ofta kan förutses i god tid. Genom att införa AI-baserade tolksystem kan regionen kraftigt minska dessa kostnader utan att tumma på patientsäkerheten.

Sverigedemokraterna vill se en målsättning där vi hela tiden försöker hålla kostnaderna för upphandlingar på en så låg nivå som möjligt. I år vill vi se en besparing på 60 mkr.

Hälso- och sjukvård i Sörmland

När vi är i behov av att söka vård av olika skäl vill vi att det ska vara enkelt att hitta rätt. Nödvändiga kontakter ska upprättas snabbt och den vård vi får ska alltid vara serviceinriktad och av god kvalitet. Det politiska inflytandet över vården får inte bli detaljstyrande utan ska vara fokuserad på att skapa förutsättningar för att vården ska fungera.

Att människor ibland kan tvingas vänta uppemot 10 timmar för att få vård på en akutmottagning är oacceptabelt. Region Sörmland måste ge medborgarna kunskap och förutsättningar att söka vård till rätt instans. Målet måste sedan vara att alla patienter som tvingas besöka akuten omedelbart får en kvalificerad diagnos och ingen bör vänta mer än 2 timmar på passande vårdinsats. Med andra ord bör patienten inom denna tid ha blivit behandlad och hemskickad, inskriven på annan klinik eller hänvisad till annan vårdnivå.

Under decennier har det kommit in stora mängder människor från andra länder till Sverige och vi har ett ansvar att kunna förse alla dessa med kvalitativ sjukvård, enligt regeringens direktiv. Detta oavsett om personen har uppehållstillstånd eller ej och det går inte att sticka under stolen med att detta sätter stor press på våra verksamheter. Region Sörmland är en verksamhet som inte kan styra hur många eller när asylsökanden kommer till Sörmland. Regionen ska endast erbjuda lagstadgad vård för invånare som saknar medborgarskap. Tanken är att illegala och asylsökande personer inte ska få bättre villkor än vad lagen medger.

Attraktiv arbetsgivare

Antalet vårdplatser har minskat i Sörmland och har kommit att äventyra såväl arbetsmiljön som patientsäkerheten. Upprustningen av sjukvården innebär även att vi höjer kapaciteten på våra sjukhus. Vi kan idag se att antalet vårdplatser påverkar sjukvården negativt. Vi ser att personal väljer att sluta eller byta arbetsplats på grund av det hårda trycket som blir på personalen när vårdplatserna inte räcker till. Detta gör att vi tvingas att hålla fler vårdplatser ofrivilligt stängda för att vi saknar personal. Här tycker vi att ett trendbrott måste ske. Vi måste bli en attraktiv arbetsgivare. Personalen ska trivas hos oss.

Den höga sjukfrånvaron är ett bevis på att personalen inte mår bra. Den ökade arbetsbelastningen på grund av det saknas vårdpersonal, samt ständiga överbeläggningar gör att personalen arbetar under ständigt hårt tryck. Sverigedemokraternas satsningar inom dessa områden kommer att göra att sjukfrånvaron på sikt minskar.

Personalen är vår viktigaste resurs och måste därför också värnas, vårdas och utvecklas. När tillfälle framöver ges vill vi se att regionen återupptar de utbildningsmöjligheter som tidigare funnits. Detta är en förutsättning för att nå mål som god och kontinuerlig vård med rätt kompetens, på rätt plats, i rätt tid och med rätt antal medarbetare.

Förbättringsmiljonen

Sverigedemokraterna i Region Sörmland föreslår att en särskild satsning, benämnd Förbättringsmiljonen, införs i regionens budget. En miljon kronor avsätts årligen för att uppmuntra och lyfta fram medarbetare som aktivt arbetar för förbättringar på sin arbetsplats eller kommer med konkreta förslag som leder till effektivisering, ökad trivsel eller bättre kvalitet i verksamheten.

Ur denna pott kan personal som lämnar in särskilt värdefulla förbättringsförslag tilldelas en bonus, exempelvis på 10 000 kronor, som ett konkret erkännande för sitt engagemang och sin kreativitet.

Syftet är att stärka engagemanget hos personalen och uppmuntra en kultur där nytänkande och ansvarstagande premieras. Initiativen förväntas ge ekonomiska vinster i form av minskade kostnader och effektivare resursanvändning inom berörda verksamheter, alltså bör detta åtminstone bli kostnadsneutralt.

Genom att visa uppskattning för personalens engagemang och låta goda idéer få genomslag, kan Region Sörmland ta tillvara den kompetens och erfarenhet som redan finns inom organisationen, något som både stärker verksamheten och ökar stoltheten över det regionala arbetet.

Vårdköer

Att upprätthålla vårdgarantin på 90 dagar är ett ständigt pågående arbete. När vårdgarantin inte uppfylls får det allvarliga konsekvenser för patienter som tvingas vänta längre än rimligt på den vård de behöver. Konsekvenserna av att inte uppfylla vårdgarantin är långtgående, både för individen och för samhället i stort. När människor inte får snabb tillgång till vård leder det inte bara till lidande och sämre livskvalitet för den enskilde, utan även till ökade kostnader för vårdsystemet på lång sikt. I värsta fall kan förseningar i vården innebära ökad risk för komplikationer eller att sjukdomar utvecklas till ett mer kritiskt stadium och ibland även till att patienten hinner dö i väntan på den vård som personen i fråga behöver.

Sammantaget vet vi att många av våra satsningar på sjukvården leder till en mer effektiv sjukvård, vilket gör att vi räknar med att bättre kunna leva upp till vårdgarantin. Genom att proaktivt investera i vårdens effektivisering skapar vi en hållbar vårdmodell där fler patienter får rätt vård i rätt tid, vilket både förbättrar hälsoutfallen och minskar den ekonomiska belastningen på sjukvården.

Sverigedemokraterna menar allvar med att köerna ska minska, genom att alltid ställa sig öppen för ekonomiska satsningar på de delar av sjukvården som effektiviserar vårdflöden. Vi är övertygade om att rätt resurser och strategier kan göra skillnad, inte bara för att korta köerna utan också för att höja kvaliteten på vården. Det handlar bland annat om att förstärka vården genom att anställa mer kvalificerad personal, samt att skapa funktionsanpassade lokaler som är bättre rustade att hantera patientflöden på ett effektivt sätt.

Förutom att öka kapaciteten inom sjukvården måste vi också arbeta med att förbättra patienternas tillgång till information. Om patienter får tydlig och lättillgänglig information om sina vårdalternativ kan många onödiga besök på akutmottagningarna undvikas, vilket avlastar akutvården och frigör resurser för de som verkligen behöver akut hjälp. Här vill vi se en lösning med en så kallad Lättakut, där patienter snabbt kan få den hjälp de behöver för enklare åkommor utan att belasta den ordinarie akutsjukvården.

Patientsäkerhet

Patientsäkerheten inom Region Sörmland är ett område med stor förbättringspotential. Många vårdskador uppstår till följd av en underbemannad och stressad personal. Detta kan bli än mer utmanande om vårdnära personal behöver minskas. Att skapa förutsättningar för en hanterbar arbetsmiljö är ett steg i rätt riktning för att minska vårdskador. Personalen måste dock implementera tydliga rutiner för hygien och enkla system för att anmäla och följa upp skador som sker i vården.

Regionens kostnad för hyrpersonal har minskat från föregående år men prognoseras bli 157 mnkr för 2025. Självklart finns en förståelse för att dessa kostnader ökade under pandemin, men problemet med de höga kostnaderna fanns där redan innan. För att minska behovet av att anställa hyrpersonal på sjukhusen behövs ett långsiktigt utvecklingsarbete med ökad kvalitet för att locka personal.

Patientsäkerheten måste prioriteras. Därför ser vi också att det är av största vikt att de som arbetar inom vården kan godtagbar svenska. Personalen inom Region Sörmlands verksamheter måste kunna förstå och använda det svenska språket för att vi ska kunna säkerställa både patienters och personals säkerhet. Detta säkerställs med språkkrav och kompletterande språktester, både vid nyanställning och för redan befintlig personal. Vid ej godkänt resultat ska personalen skyndsamt ges kompletterande språkutbildning.

Psykiatri

Den psykiska ohälsan är en lika betydelsefull sjukvårdsuppgift som den övriga vården. Undersökningar visar att var tredje man och varannan kvinna någon gång i livet drabbats av psykisk ohälsa. Första linjens vuxenpsykiatri finns inom primärvården, deras psykosociala team. Denna verksamhet behöver utökas och utvecklas. Våra ungdomar har många gånger behov av stöd och hjälp till följd av psykisk ohälsa. För att effektivisera och kvalitetssäkra våra insatser mot unga med dessa bekymmer krävs ett samarbete med skolor och kommuner så att rätt hjälp snabbt kan sättas in oavsett vilken instans som

uppmärksammat behovet. Många har frångått stora delar av sitt sociala umgänge och suttit isolerade under en längre tid och vi tror att vi kommer att se en ökad psykisk ohälsa till följd av detta.

Barn- och ungdomspsykiatri

Att vi har ett ökat antal barn och ungdomar som lider av psykisk ohälsa i vårt land och i vår region är otvivelaktigt. Denna trend behöver brytas och förebyggas. Att förebygga barn- och ungdomars psykiska ohälsa behöver ske på flera nivåer och instanser. BUP har styrt om sitt flöde till att utreda tidigt ge lättare insatser i väntan på en eventuell utredning. Första linjen är BUP:s samtalsmottagningar, där barnet med sin familj får en första bedömning. Samverkan med bland annat skolan och socialtjänst behöver jobbas fram och utvecklas. Ett område där Region Sörmland likt andra regioner har stora problem är inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP). Köerna till första besök, utredning och behandling har växt oroväckande mycket. Barn och ungdomar som mår dåligt psykiskt ska inte behöva vänta på att få hjälp. Det är väldigt viktigt att de får hjälp inom en mycket närstående tid. Det är inte ovanligt att barn och ungdomar mår dåligt länge innan de väl söker hjälp.

Vi vill lägga 15 mkr i en riktad satsning på Barn- och ungdomspsykiatri för att minska väntetiderna och säkerställa att våra barn får snabb hjälp när den efterfrågas. Därtill vill vi få till en utredning om att se över möjligheten att införa fler vårdgivare inom barn- och ungdomspsykiatri.

Vi vill även att det ska finnas en aktiv plan för var BUP-mottagningarna i Eskilstuna, Nyköping och Katrineholm är placerade i framtiden. Var regionen placerar BUP-mottagningarna ska utgå från barn och ungdomars behov av integritet och trygghet.

Det är viktigt att vi tar ett helhetsgrepp och arbetar för att identifiera de faktorer som ligger bakom problemen, såsom familjesituation, ekonomiska bekymmer eller mobbning i skolan, så att vi kan erbjuda rätt stöd på ett tidigt stadium och skapa förutsättningar för att långsiktigt förbättra våra ungdomars livskvalitet och välmående. Vi tror att genom att investera i rätt resurser och strategier kan vi säkerställa att barn och unga får det stöd de behöver, när de behöver det, och på rätt plats, vilket i sin tur kan bidra till att minska de långa köerna till BUP och den totala belastningen på sjukvården när barnen sedan blir äldre.

Digitalisering

Den digitala utvecklingen är en utmaning men också en stor möjlighet för regionen. I dagens samhälle görs allt mer via våra mobiltelefoner, Ipads och våra datorer. Här måste regionen bli bättre på att möta våra medborgare. Vi anser att Region Sörmland borde utveckla en egen app. Där våra medborgare kan få information om allt ifrån hur lång väntetid vi har på våra akutmottagningar till att kunna boka sina egna besök till primärvården. Därför avsätter vi medel för att utveckla ett sådant arbete.

AI-teknologin kan spela en avgörande roll i att underlätta och effektivisera vården i regionen. Med hjälp av AI-baserade verktyg kan vi förbättra patientvården genom att erbjuda snabbare diagnoser och mer personanpassade behandlingsplaner. AI kan analysera stora mängder data på kort tid, vilket kan hjälpa läkare att fatta mer välgrundade beslut baserade på den senaste forskningen och patientens specifika hälsotillstånd. Dessutom kan AI användas för att automatisera administrativa uppgifter, som tidsbokningar, påminnelser till patienter och journalhantering, vilket frigör tid för vårdpersonalen att fokusera mer på patientkontakt.

Under pandemin tvingades vi hitta en rad digitala lösningar för att underlätta det dagliga arbetet i regionen, och mycket av detta kan fortsätta att användas även framöver. Utbildning av personal och digitala vårdbesök är två områden med stor potential där digitaliseringen och AI kan användas på ett effektivt sätt för att sänka kostnader och öka tillgängligheten inom vården. Genom att erbjuda virtuella besök och AI-assisterade verktyg kan vi se till att patienter får snabb hjälp, samtidigt som vi minskar belastningen på fysiska vårdmottagningar och använder resurserna mer effektivt.

Moderna AI-verktyg erbjuder i dag översättning och taligenkänning med hög precision på ett stort antal språk, och kan enkelt integreras i vårdens digitala mötesystem. Vid rutinemässiga eller planerade besök, där kommunikationen är mer förutsägbar, skulle AI-tolkning kunna ersätta mänskliga tolkar. Det frigör resurser till mer akuta och komplexa ärenden där mänsklig närvaro är nödvändig. På så sätt kombineras ekonomiskt ansvarstagande med teknisk utveckling och ökad tillgänglighet, rätts- och patientsäkerhet i vården.

Krav på sjukvården utifrån samhällsutveckling

Den tidigare höga invandringen från länder utanför EES innebär ökade krav på Region Sörmland. Sverigedemokraterna eftersträvar inte en mångkulturell riktning och anser inte att skattefinansierad vård ska vara en del av denna utveckling. Den kulturella uppdelningen som växer fram med en aktiv integrationspolitik ställer nya krav på regionen, bland annat genom ökade behov av tolkhjälp i sjukvården när färre personer talar eller förstår svenska. Bristen i vårdpersonalens svenska språkkunskaper har blivit ett återkommande klagomål som kan påverka patientsäkerheten negativt när kommunikation och information försvåras.

Omskärelse av pojkar är ett tydligt exempel på en medicinskt omotiverad behandling som utförs av kulturella eller religiösa skäl. I dagsläget tillåts omskärelse av friska pojkar inom den offentliga sjukvården, vilket innebär att skattepengar används för att finansiera ett ingrepp som inte har någon medicinsk grund. Kostnaderna för dessa ingrepp kan vara betydande, och resurserna skulle i stället kunna användas till att förbättra vården för patienter med verkliga medicinska behov. Vi anser att det är oacceptabelt att vårdresurser, som redan är begränsade, används till ingrepp som inte är medicinskt nödvändiga utan i stället motiveras av kulturella eller religiösa traditioner. Därför vill vi att omskärelse av friska pojkar ska tas bort från Region Sörmlands sjukvårdsutbud. För att säkerställa en effektiv och rättvis användning av regionens resurser föreslår vi även införandet av ett integrationspolitiskt bokslut. Detta skulle göra det möjligt att identifiera och kartlägga

samtliga kostnader som uppkommer till följd av anpassningar till det mångkulturella samhället, så att vi kan bedöma om dessa kostnader är rimliga och om de står i proportion till det övergripande syftet med vården. Vi anser att sjukvårdens resurser i första hand ska gå till att uppfylla medicinska behov och säkerställa att alla patienter får vård baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Vi vill även att Region Sörmland, som en politisk aktör, ska bevaka och analysera den samhällsutveckling som påverkar regionen till följd av riksdagens och kommunernas politik. Utifrån en konsekvensanalys av andra politiska aktörers politik ska regionen verka för en inriktning som leder till att uppfylla regionens verksamhetsmål.

Vård på lika villkor

Alla invånare som är i behov av vård ska kunna vända sig till den sörmländska sjukvården för att få hjälp. Vård på lika villkor är dock något som den tidigare alliansregeringen tillsammans med den rödgröna oppositionen i Sveriges riksdag avskaffat då personer utan tillstånd som vistas i landet har tilldelats privilegier som bofasta sörmlänningar inte har. Vi beklagar detta beslut som samtliga partier utom vi ställde sig bakom redan ett år innan den nationella lagstiftningen kom till. Vi vill så snart som möjligt återskapa rättvis vård på lika villkor.

Sverigedemokraterna i Region Sörmland vill förbättra stödet för personer med funktionsnedsättning genom ökat samarbete med intresseorganisationer för att stärka deras inflytande. Vi prioriterar även att vårdcentralerna ska ha en högre kompetens kring funktionsvariationer, habilitering och multisjuklighet. Inom kollektivtrafiken förespråkar partiet förbättrad tillgänglighet och service och högre säkerhet för synskadade.

Trygghet

Tryggheten i vårt samhälle har under de senaste åren ändrats dramatiskt. Vi ser en samhällsutveckling där segregationen ökar och vi har idag en stor del som inte känner sig som en del av vårt samhälle.

Vi kan även se att gängkriminaliteten ökar alltmer. Nästan dagligen kan vi numera läsa rubriker i tidningarna om skjutningar, sprängningar och gängvåld, vilket förekommer även i Sörmland. Detta ställer enormt stora krav på regionen. Skottskadade personer som vårdas på våra sjukhus som har en hotbild mot sig, gör att beväpnad polis blir ett större inslag inom vår verksamhet. Det här en utveckling som hela samhället måste kraftsamla mot. Vi är tacksamma för att den nya regeringen med stöd av Sverigedemokraterna tar denna fråga på allra största allvar med aviserade lagändringar inom området.

Region Sörmland ska vara en trygg plats för vår personal och för våra besökare. Alla ska kunna räkna med att vara trygga när dem besöker våra sjukhus och övriga verksamheter. Här har Sverigedemokraterna lagt en motion som berör just personalsäkerheten. Vi vill se att en tydlig handlingsplan tas fram som förstärker tryggheten för alla som besöker våra sjukhus samt att förvaltningen inrättar säkerhetsklassade vårdplatser för riskpatienter. På det sättet kan personalen avskilja brottstygda patienter från övriga patienter och besökare.

Civilt försvar

Region Sörmland har ett tydligt ansvar inom det civila försvaret- att säkerställa att hälso- och sjukvård, smittskydd, kollektivtrafik och andra samhällsviktiga funktioner fungerar även vid höjd beredskap och krig. Arbetet utgår från de nationella riktlinjerna i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps inriktning *Utgångspunkter för totalförsvaret 2025–2030* och sker i nära samverkan med Länsstyrelsen, kommunerna och Försvarsmakten. Regionen ska förstärka sin krigsorganisation och krisledning, utbilda personal inför krigsplacering och genomföra årliga övningar för att säkerställa att ledningskedjor och kommunikationsvägar fungerar även under svåra förhållanden.

För att trygga vårdens uthållighet behöver regionala krislager av läkemedel, skyddsutrustning och drivmedel byggas upp, med målet att regionen ska kunna bedriva samhällsviktig verksamhet i minst trettio dygn utan extern försörjning. Kollektivtrafiken ska kunna användas vid evakuering och transport av kritiska resurser.

Sverigedemokraterna i Region Sörmland vill stärka regionens bidrag till totalförsvaret genom att återuppbygga en lokal lagerhållning, säkra redundans i infrastrukturen och främja civilplikt och beredskapsutbildning för vårdpersonal.

Bekämpning av välfärdsbrottslighet

Välfärdsbrottslighet är ett allvarligt samhällsproblem som undergräver förtroendet för det offentliga och stjälar resurser från dem som verkligen behöver dem. Region Sörmland ska ta ett aktivt ansvar i arbetet för att motverka fusk, felaktigheter och brott inom upphandlingar och de verksamheter som finansieras av skattemedel.

Regionen ska ha tydliga rutiner för intern kontroll och uppföljning av ekonomiska transaktioner och också samverka med andra myndigheter såsom Försäkringskassan, Skatteverket och Polisen för att motverka välfärdsfusk. Vi ska säkerställa att anställda och chefer får utbildning i att upptäcka och rapportera misstänkta oegentligheter och verka för att misstankar om bedrägeri alltid leder till åtgärd och polisanmälan.

Genom ett tydligt och konsekvent arbete mot välfärdsbrottslighet visar Region Sörmland respekt för både laglydighet och skattebetalarnas pengar. Det är en grundläggande del av vårt ansvar som förvaltare av medborgarnas förtroende.

Primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan

Primärvård

För Sverigedemokraterna är primärvården en av hörnstenarna i vårt hälso- och sjukvårdssystem och vi ser tillgängligheten på våra vårdcentraler som en avgörande faktor för en fungerande vård.

Vårdcentralerna är oftast den första kontaktpunkten som våra medborgare har med sjukvården och därför är det avgörande att de är lättillgängliga och erbjuder en god och nära vård av hög kvalitet. Tillgänglig primärvård innebär att människor får snabb och enkel tillgång till den hjälp de behöver utan att behöva vänta orimligt länge på att få vård. Vi strävar också efter att använda digitala verktyg där det är möjligt och önskvärt för att förenkla och förbättra vården.

Nära vård innebär ett nytt sätt att arbeta inom hälso- och sjukvården där primärvård, sjukhusvård och kommunal hemsjukvård samarbetar. Primärvården har en central roll och arbetet utgår från ett personcentrerat synsätt där vården anpassas efter individens behov. Målet är en sammanhållen vårdkedja som främjar hälsa och delaktighet.

Att ha en fast läkarkontakt inom primärvården innebär flera fördelar, både för patienten och vården. En fast läkarkontakt skapar en kontinuitet som gör det möjligt för läkaren att bygga upp en djupare förståelse för patientens hälsa, bakgrund och individuella behov. Detta kan leda till snabbare diagnoser och effektivare behandlingar eftersom läkaren redan känner till patientens medicinska historia. För patienten innebär det trygghet och tillit, då patienten kommer att bemötas av samma person vid varje besök. Dessutom minskar det behovet av att upprepa sin sjukdomshistoria och förbättrar därmed både vårdkvalitet och effektivitet inom primärvården.

Den psykiska ohälsan ökar och då även ökar belastningen på vårdcentralernas psykosociala team. I och med det behöver dessa team utökas och resurser/medel avsättas för att kunna möjliggöra detta.

God tillgänglighet innebär att medborgarna ska kunna få rådgivning och vård på flera olika sätt, oavsett var de befinner sig. Därför vill vi se en ökad satsning på att erbjuda vård via telefon, digitala plattformar, rullande satellitmottagningar, utökade öppettider och drop in-tider på våra vårdcentraler. Vi vill att patienter enkelt ska kunna få en tid hos legitimerad personal inom rimlig tid, vilket inte bara ökar tryggheten utan även minskar tendensen att söka akutvård för enklare åkommor.

Idag är det alltför vanligt att patienter som söker akutvård tvingas vänta flera timmar i akutens väntrum, något som skapar stress och frustration. För att möta detta behov föreslår vi att Region Sörmland utvecklar en app, likt 1177. Vi tror att detta skulle minska antalet avbokningar och ombokningar, vilket leder till en mer effektiv hantering av vårdresurserna. För att ytterligare öka tillgängligheten föreslår vi att Region Sörmland utvecklar ett system som hjälper vårdpersonal att snabbt se vilken vårdcentral i närheten som har lediga tider. På så sätt kan patienter snabbt hänvisas dit och få hjälp utan onödig

väntan. Detta skulle inte bara vara en stor fördel för patienterna utan också bidra till att avlasta trycket på de mest belastade vårdinrättningarna.

När ekonomin i framtiden tillåter vill Sverigedemokraterna att regionen öppnar lättakuter i anslutning till våra akutmottagningar. Lättakuterna skulle fungera som ett alternativ för patienter med enklare vårdbehov som inte kräver akut vård men som ändå behöver behandlas samma dag. Genom att erbjuda snabbare och mer lättillgänglig vård på detta sätt kan vi avlasta både akutmottagningar och vårdcentraler, vilket innebär att fler patienter får rätt vård på rätt plats och vid rätt tidpunkt.

I Sörmland drivs de flesta vårdcentralerna av regionen, men vi har även vårdcentraler i privat regi. Vi ser positivt på denna kombination av offentligt och privat drivna vårdcentraler, eftersom det ger patienterna större valfrihet och möjlighet att lista sig där de känner sig mest bekväma. Hälsovalet i Sörmland innebär att patienterna själva kan välja vilken vårdcentral de vill tillhöra och vi tror att denna möjlighet till konkurrens och valfrihet är till fördel för både vårdcentralerna och för patienterna. Uppföljning och kontroll av privata utförare ska ske kontinuerligt för att öka allmänhetens insyn och säkerställa kvalitet.

Tillgänglighet handlar inte bara om att erbjuda fler vårdtider utan också om att ge medborgarna kunskap om egenvård. Vi anser att det är viktigt att stärka medborgarnas förmåga att ta hand om sin egen hälsa, vilket inte bara minskar trycket på vårdcentralerna utan även ökar individens självständighet. Genom att sprida kunskap om egenvård, kroppens funktioner och hälsosamma levnadsvanor kan vi få en mer hälsosam befolkning och samtidigt minska kostnaderna för hälso- och sjukvården på sikt.

Sammanfattningsvis vill Sverigedemokraterna säkerställa att primärvården i Region Sörmland blir mer tillgänglig och effektiv. Vi tror att det är genom att satsa på lättillgängliga vårdcentraler, digitala verktyg och innovativa lösningar som vi bäst kan möta medborgarnas behov och ge dem den vård de förtjänar när de behöver den som mest.

Regionsjukhuset Karsudden

Nämnden är huvudman för Regionsjukhuset Karsudden och ansvarar för den rättspsykiatriska vården i regionen. Karsudden är en av Sveriges största rättspsykiatriska kliniker med 155 vårdplatser och avtal med regionerna Sörmland, Stockholm och Gotland.

Verksamheten har en ekonomi i balans och finansieras genom försäljning av vårdplatser, något som Sverigedemokraterna anser ska kvarstå. Karsudden har ett viktigt samhällsuppdrag där trygghet, rättssäkerhet och en hög vårdkvalitet måste vara centralt. Sverigedemokraterna ser positivt på att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och med fortsatt fokus på säker vård, rehabilitering och återanpassning till samhället när det är möjligt.

Dammsdalsskolan

Dammsdalsskolan har ett uppdrag att ge utbildning och stöd till elever inom autismspektrumtillstånd som behöver särskilda anpassningar och hjälpmedel för att vardagen ska fungera, både i skol- och hemmiljö. Verksamheten omfattar grund- och gymnasieskola, anpassad grund- och gymnasieskola samt internat.

Skolan har under en längre tid haft utmaningar med att uppnå full beläggning, vilket påverkat ekonomin negativt. Under 2025 förvärrades situationen tillfälligt då två av elevhemmen inte kan användas på grund av ny lagstiftning för brandskydd, enligt besked från räddningstjänsten. Detta begränsar skolans möjlighet att ta emot fler elever och leder till intäktsbortfall.

Sverigedemokraterna ser Dammsdalsskolan som en värdefull regional resurs och anser att regionen noggrant ska följa belägningsgraden för att undvika ytterligare ekonomiska underskott. Det är viktigt att följa belägningsgraden över tid, åtgärda nuvarande brister och arbeta för att stärka skolans attraktivitet och långsiktiga hållbarhet.

Kultur, utbildning och friluftsvksamhetsnämnden

Region Sörmlands arbete inom kulturområdet fokuserar till stor del på att fördela bidrag till olika kulturinstitutioner. Denna resursfördelning innebär att prioriteringar ständigt måste göras mellan olika aktörer och verksamheter för att säkerställa att de medel som finns används på bästa sätt. Precis som andra partier, gör även vi Sverigedemokrater i Sörmland våra egna prioriteringar, där vi utgår från principen om vad som ger mest samhällsnytta och är till glädje för flest medborgare.

Vi värnar starkt om ett fritt konst- och kulturliv eftersom vi anser att det är en av grundpelarna i ett demokratiskt samhälle. Att kulturen är fri och oberoende, utan politisk styrning eller inblandning, är avgörande för att säkerställa yttrandefriheten och kreativiteten inom samhället. Principen om "armlängds avstånd" är central för oss, vilket innebär att kulturpolitiken ska hålla sig på avstånd och inte ingripa i konstnärliga uttryck. Vi välkomnar och uppmuntrar alla former av kulturyttringar och anser att konst och kultur ska ha utrymme att problematisera, ifrågasätta och uttrycka olika perspektiv i vårt samhälle.

Trots vår syn på kulturens frihet är vi medvetna om att resurserna är begränsade och att vi måste vara ansvarsfulla i hur vi använder skattebetalarnas pengar. Vi ser ett behov av att prioritera stöd till kulturinstitutioner och projekt som främjar samhällsnytta, samhörighet och engagemang för så många som möjligt.

Det är vår övertygelse att de kulturinstitutioner som får offentligt stöd ska bedriva verksamhet som är tillgänglig, inkluderande och bygger på demokratiska värderingar. Vi vill vara tydliga med att ekonomiskt stöd aldrig ska beviljas till organisationer, föreningar eller förbund som motverkar åsikts- och yttrandefrihet, förnekar män och kvinnor samma rättigheter, eller verkar för radikalisering och polarisering. Demokratiska principer och jämställdhet ska vara centrala krav för att kunna beviljas ekonomiskt stöd från regionen.

Bidrag ska inte ges till aktörer som har en segregeringseffekt i samhället eller underminerar svenska demokratiska värderingar. Slumpmässiga kontroller ska göras för att säkerställa att detta inte förekommer.

Det är viktigt att främja kulturarvsvårdande insatser genom att ge stöd till både kontinuerliga verksamheter och tillfälliga projekt som lyfter fram det svenska, det regionala och det lokala kulturarvet. Kulturarvet skiljer sig på ett avgörande sätt från samtidskulturen genom det faktum att de som en gång har skapat och burit de olika kulturyttringarna i de flesta fall är döda. Till skillnad från samtidskulturen kan äldre kulturyttringar alltså inte skyddas, spridas och levandegörs av sina skapare. Det gör enligt vår mening att samhällets ansvar för kulturarvet är viktigare än ansvaret för samtidskulturen.

Naturbruksgymnasiet Ökna är en värdefull resurs för den regionala tillväxten. Utbildningen ser till att arbetsmarknaden får tillgång till kompetent yrkesfolk. Den knyter också an till de gröna näringarna, vårt kulturarv och den landskapsbild som vi idag ser som vår. Utbildningen har alltså enligt vårt synsätt tre syften. Det första är givetvis det arbetsmarknadspolitiska, men utbildningen har också en miljöpolitisk och inte minst en kulturpolitisk relevans.

Trots det viktiga uppdraget nämnden har, lägger Sverigedemokraterna ett besparingskrav på 15 miljoner i budgeten. Huvudmannastödet för Åsa Folkhögskola tas bort genom omvandling av huvudmannaskapet, då vi anser att ansvaret för bidrag till folkbildningen bör vila på stat och kommun. Vi gör även en översyn av de satsningar som faller utanför ramen om bevarandet av vårt kulturarv, och det som inte har en starkt gynnande koppling till målsättningarna för Region Sörmland.

Regionala utvecklingsnämnden

Kollektivtrafik

Sverigedemokraternas utgångspunkt är att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla, oavsett var resenären bor, vilken ålder den har eller om personen lever med funktionsnedsättning. Vi anser att kollektivtrafiken ska fungera smidigt och tillfredsställande för regionens alla invånare, utan att någon lämnas utanför. Tillgänglighet, trygghet, punktlighet och komfort är avgörande faktorer för att fler ska känna att kollektivtrafiken är ett pålitligt och attraktivt alternativ till bilen. Genom att säkerställa en kollektivtrafik som är bekväm och pålitlig tror vi att fler invånare kommer att välja buss och tåg framför bil, vilket bidrar till en mer hållbar miljö och minskar både föroreningar och trängsel, särskilt i våra städer.

För att säkerställa punktlighet och trygg pendling krävs att befintliga spår, signalanläggningar och stationer underhålls och moderniseras i en högre takt än i dag. Särskilt angeläget är att flaskhalsarna mellan Eskilstuna och Stockholm byggs bort genom en utbyggnad till dubbelspår längs hela sträckan. Dagens enkelspår med mötesspår begränsar kapaciteten och skapar sårbarhet i trafiken. Ett fullständigt dubbelspår skulle inte bara öka driftsäkerheten och minska restiderna, utan också bidra till regionens tillväxt, stärka Eskilstunas roll som pendlingsnod och underlätta en hållbar regional utveckling. Sverigedemokraterna i Region Sörmland anser därför att staten behöver prioritera investeringar i både underhåll och kapacitetsökning på denna sträcka i den nationella transportplanen, så att Sörmland ges samma förutsättningar som andra växande regioner.

I en modern arbets- och studievardag är tillgång till stabil internetuppkoppling en grundläggande förutsättning för effektivitet och flexibilitet. Många pendlare i Sörmland använder restiden till att arbeta eller studera, men bristfällig täckning och instabilt wifi på tågen försvårar detta. För att stärka möjligheten till produktivt resande och öka tågets attraktionskraft som färdmedel ska kvaliteten på wifi-uppkopplingarna förbättras väsentligt.

Sverigedemokraterna i Region Sörmland anser att regionen, i dialog med tågoperatörerna ska verka för en utbyggnad och modernisering av den tekniska infrastrukturen för internet på tåg. Genom en pålitlig uppkoppling möjliggörs distansarbete och studier under resan, vilket i sin tur bidrar till ett mer hållbart resande.

För många sörmlänningar är tåget ett naturligt val vid resor till Arlanda, men dagens biljettpriser gör det ofta ekonomiskt ofördelaktigt, särskilt för familjer. I dagsläget ta tåget kostar för en familj på fyra från exempelvis Eskilstuna eller Nyköping till Arlanda är betydligt mycket dyrare jämfört med att ta bil. I Region Sörmland anser att regionen ska driva på för rimligare priser på kombinationsresor till Arlanda. Det ska vara möjligt för en familj att välja tåget utan att behöva betala mer än om de tagit bilen. En sådan satsning skulle stärka järnvägens roll som det självklara valet för långväga resor.

Vi vill se en utökning av anropsstyrd kollektivtrafik på fler platser i regionen för att möta behoven hos dem som bor i områden med färre linjer och tidtabeller. Det är viktigt för oss att kollektivtrafiken erbjuder flexibla lösningar som gör det möjligt för invånarna att resa på ett enkelt och bekvämt sätt, oavsett var de befinner sig. För oss är det också tydligt att när valet står mellan att införa tätare avgångar och att förbättra kvaliteten, tillförlitligheten och ordningen inom den befintliga trafiken, så ska vi prioritera det sistnämnda. Vi anser att en stabil och välfungerande kollektivtrafik är grunden för att kunna möta framtidens utmaningar och skapa ett samhälle där fler väljer hållbara transportalternativ.

Kostnaden är naturligtvis också en central faktor för att folk ska välja att åka kollektivt. Biljettpriserna måste således subventioneras med skattemedel och finansieringsgraden för resenärerna får inte bli alltför hög. Sverigedemokraterna har under många år drivit frågan om att pensionärer ska få åka buss kostnadsfritt. Här inkluderas även sjukpensionärer. Dock är vi så klart medvetna om det svåra ekonomiska läget Region Sörmland står inför. Därför avser vi under 2026 låta en utredning genomföras där utformningen av fria bussresor för pensionärer genomförs med ambitionen att kunna införas under 2027 utifall att det ekonomiska läget blir avsevärt bättre ut. Likaså gäller frågan om förbättrad kollektivtrafik generellt. Hellre tillförlitliga tidtabeller med lite färre avgångar och avgångar som faktiskt nyttjas av invånarna än att försöka utöka utbudet på avgångar ytterligare, givet det rådande ekonomiska läget. Avgångar för arbets- och studiependlare ska prioriteras för att säkerställa regionens kompetensförsörjning.

Regionen ska underlätta för sjukresor med kollektivtrafik genom att verka för att länstrafikens busslinjer mellan kommuner passerar hållplatser nära sjukhusentréer. Fokus för budgetåret 2026 är att se över sjukresor i effektiviseringssyfte, exempelvis se om det går att skruva på tidtabeller, reservera sittplatser med närhet till chauffören eller ha fler anpassade fordon i trafik som kan leda till att behovet av sjukresor eller färdtjänst minskar då omnämnda resenärer kan nyttja befintlig kollektivtrafik i högre utsträckning och därmed minska kostnaderna. Vi ska använda våra resurser på bästa sätt, det mest ekonomiskt hållbara.

Regional utveckling

Tillväxt och hög sysselsättning är nödvändiga förutsättningar för att regionen ska kunna bibehålla en verksamhet med hög kvalitet. Samtidigt måste strävandet efter tillväxt ständigt balanseras mot viktiga samhällsvärden såsom folkhälsa, kulturarv, miljö och bevarandet av ett starkt socialt kapital.

Vi anser att en översyn av Samordningsförbundet Sörmland ligger i regionens intresse. Väldigt mycket pengar försvinner in i projekt som inte levererar önskvärt resultat. Här anser vi att dessa pengar skulle kunna användas på ett mer effektivt sätt och förespråkar därför att ett utträde ur Samordningsförbundet Sörmland ska påbörjas omgående.

God kompetensförsörjning handlar i lika hög grad om att locka nya personer till utbildningar som att befintlig personal ska välja att stanna kvar och att förmå tidigare personal att återvända. Goda resurser ger regionen förutsättningar att vara attraktiva som arbetsgivare, både vad gäller löner och arbetsvillkor.

En väl utbyggd infrastruktur som gör besöksattraktionerna mer lättillgängliga är grunden till en lyckad turism och besöksnäring, men är också viktig i konkurrensen om att locka andra typer av företag till regionen. En ökad turism kräver också bra offentlig service och att vi vårdar och framhäver vår unika natur och vårt unika kulturarv.

En stor klimatpåverkan kommer från de långa transportsträckorna för livsmedel, och därför anser vi Sverigedemokrater att det är av största vikt att minska dessa genom att satsa på lokalproducerad mat. Genom att prioritera mat från närområdet kan vi inte bara minska utsläppen av växthusgaser utan också stärka den lokala ekonomin och stödja våra sörmländska lantbrukare. Vi vill att Region Sörmland i högsta möjliga mån väljer livsmedel från lokala producenter när de köper in mat till sina verksamheter, eftersom det ger både miljömässiga och ekonomiska fördelar.

Att köpa lokalproducerad mat innebär kortare transportsträckor, vilket minskar behovet av långa, energikrävande transporter och därmed minskar regionens totala koldioxidavtryck. Dessutom garanterar detta att maten är färskare och av högre kvalitet eftersom den inte behöver färdas långa avstånd innan den når våra sjukhus, skolor eller äldreboenden. Det stärker även vårt lantbruk och gör det möjligt för småskaliga producenter att överleva och växa, vilket i sin tur bidrar till en ökad självförsörjningsgrad inom regionen och ökar vår matberedskap i kristider.

Vi vill även lyfta fram möjligheterna att öka andelen viltkött i våra verksamheter. Viltkött är en hållbar och klimatsmart proteinkälla med låg miljöpåverkan. Genom att servera viltkött från svenska leverantörer, och i största möjliga mån från vår egen region, kan vi erbjuda näringsrika måltider som har producerats med hänsyn till både miljön och djurens välfärd. Detta initiativ skulle också bidra till att hålla nere populationer av vilt, vilket kan vara nödvändigt för att balansera våra ekosystem.

Genom att prioritera lokalproducerad mat och viltkött visar Region Sörmland vägen för en mer hållbar framtid. Detta inte bara genom att minska klimatpåverkan utan också genom att bygga en starkare lokal ekonomi och främja hållbara produktionsmetoder. På så sätt skapar vi en situation där både miljön, våra invånare och våra lokala matproducenter gynnas.

Hållbar utveckling

Sverigedemokraterna förespråkar en hållbar miljöpolitik där beslut inte styrs av trender eller larm om katastrofer. Partiet ser det som ett gemensamt ansvar att lämna ett hållbart samhälle efter sig till kommande generationer och minimera miljöpåverkan. Energi- och bränsleanvändning ska ske med stor miljöhänsyn och valet av energikällor ska vara långsiktigt hållbart och ekonomiskt hållbart. För att säkerställa en trygg energiförsörjning för näringslivets utveckling inom Region Sörmland behövs stabil och planerbar elproduktion. Omställning och utbyggnad av infrastruktur kräver långsiktiga och hållbara energiplaner för att undvika energifattigdom, som redan märks under vintermånaderna. Energitillgång ska inte vara en klassfråga.

Regionen ska arbeta för hållbar läkemedelshantering för att minimera miljöpåverkan, då läkemedelsutsläpp i vattendrag påverkar ekosystemet. Ökad miljöhänsyn ska gälla alla upphandlingar av läkemedel, inklusive primärvården. Sverigedemokraterna anser att Region Sörmland bör påverka regeringen för att stärka miljökraven.

Natur och rekreation har en läkande effekt på hälsan. Vetenskapliga studier stöder att fysisk aktivitet kan ersätta eller komplettera medicinering, vilket minskar läkemedelsanvändningen och risken för biverkningar. Region Sörmland ska därför värna naturområden som erbjuder återhämtning och rekreation för invånarna. Vid nybyggnation ska hänsyn tas till naturvärden, och miljöpåverkande materialval undvikas.

Folktandvården Sörmland AB

Folktandvården Sörmland AB, som sedan 2011 är ett helägt bolag inom Region Sörmland, verkar för att möta invånarnas behov av tandvård utan krav på vinstmaximering, där eventuellt överskott återinvesteras. Bolaget tillhandahåller både allmän och specialiserad tandvård för att stärka tandhälsan i hela regionen. Verksamheten välkomnar barn, ungdomar och vuxna i alla åldrar och fokuserar på hög kvalitet, tillgänglighet, patientsäkerhet och gott bemötande. Folktandvården anser att ingen svensk medborgare ska behöva avstå från tandvård på grund av ekonomiska skäl.

I och med regeringens beslut om att inte längre erbjuda kraftig subventionerad tandvård för papperslösa, kommer Folktandvårdens utgifter att minska. Berörda personer kommer i stället att kunna söka ekonomiskt stöd i sin hemkommun.

Regeringens beslut om Tiotandvården, med ikraftträdande den 1 januari 2026, innebär att personer 67 år och äldre får ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård, där patienten högst ska betala 10 % av referenspriset för väsentligen sjukdoms- och smärtbehandlingar inom tandvården och där staten går in och tar resterande 90 %. Inom Region Sörmland blir vår uppgift att säkerställa att reformen genomförs på ett korrekt och tillgängligt sätt för våra äldre invånare, att information finns, att rätt behandlingar omfattas och att prissättning följer referensnivåerna. Denna satsning innebär inte bara en förbättring för den enskilde patienten utan ställer även krav på Region Sörmland att se över sina processer och sitt vårdutbud, för att Tiotandvården ska bli en verklig framgång snarare än en administrativ börda.

Ekonomisk plan 2026 – 2028

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	3 628	3 464	3 800	3 900	4 000
Verksamhetens kostnader	-15 328	-14 802	-15 518	-15 767	-16 124
Avskrivningar	-603	-652	-723	-773	-785
Verksamhetens nettokostnader	-12 303	-11 990	-12 441	-12 640	-12 909
Skatteintäkter	7 937	8 338	8 562	8 905	9 223
Inkomst- o kostnadsutjämning	2 407	2 468	2 553	2 576	2 617
Generella statsbidrag	1 428	1 290	1 228	1 252	1 277
Summa skatt o statsbidrag	11 772	12 096	12 343	12 733	13 117
Verksamhetens resultat	-531	106	-98	93	208
Finansiella intäkter	931	380	402	415	427
Finansiella kostnader	-228	-213	-201	-217	-219
Värdeökning pensionsskuld	-505	-213	-103	-146	-211
Finansnetto	198	-46	98	52	-3
Årets resultat	-333	60	0	145	205
Balanskravsresultat	-333	60	0	145	205

Balansräkning

mnkr	Bokslut 2025	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	0	33	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar	9 623	10 070	9 987	9 677	9 169
Finansiella anläggningstillgångar	162	133	133	133	133
Summa anläggningstillgångar	9 785	10 236	10 120	9 810	9 302
Bidrag till statlig infrastruktur	185	171	157	143	128
Summa bidrag till statlig infrastruktur	185	171	157	143	128
Omsättningstillgångar					
Förråd	70	73	68	68	68
Kortfristiga fordringar	1 103	834	1 091	1 156	1 221
Kortfristiga placeringar	7 417	7 551	7 601	7 816	8 043
Kassa och bank	144	100	100	100	100
Summa omsättningstillgångar	8 734	8 558	8 860	9 140	9 432
SUMMA TILLGÅNGAR	18 704	18 965	19 137	19 093	18 862
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	-333	60	0	145	205
Övrigt eget kapital	3 417	3 038	2 582	2 582	2 742
Summa eget kapital	3 084	3 098	2 582	2 727	2 947
Avsättningar					
Avsatt till pensioner	5 860	6 126	6 180	6 264	6 421
Andra avsättningar	9	2	8	8	8
Summa avsättningar	5 869	6 128	6 188	6 272	6 429
Skulder					
Långfristiga skulder	6 341	6 865	7 317	7 027	6 401
Kortfristiga skulder	3 410	2 874	3 050	3 067	3 085
Summa skulder	9 751	9 739	10 367	10 094	9 486
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	18 704	18 965	19 137	19 093	18 862
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser	3 555	3 424	3 222	3 047	2 897
Borgensåtaganden	1 514	2 100	2 100	2 100	2 100
Avstämning BR	0	0	0	0	0

Investeringsbudget

mnkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Fastigheter					
Strategiska					
-Mälarsjukhuset	2	0	0	0	0
-Nyköpings lasarett	7	0	0	0	0
-Kullbergiska sjukhuset	0	0	0	0	0
Robusthetsinvesteringar	1	1	0	0	0
Fortlöpande inkl ägarinvesteringar	467	161	100	167	102
Investeringar i fastigheter	477	162	100	167	102
IT					
-Investeringar i IT	42	33	20	20	20
Investeringar i IT	42	33	20	20	20
Utrustning					
-Hjälpmedel	43	43	44	45	45
-Strategiska investeringar i medicinteknik	95	0	0	0	0
-Fortlöpande investeringar i medicinteknik	245	211	100	68	75
-Övriga fortlöpande investeringar	18	14	13	11	11
Investeringar i utrustning	401	268	157	124	131
INVESTERINGAR TOTALT	920	463	277	311	253

Budgetramar

mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Budgetramar				
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet	-126	-118	-123	-126
Nämnder för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalsskolan	0	0	0	0
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	0	0	0	0
Patientnämnden	-3	-4	-4	-4
Regionala utvecklingsnämnden	-113	-102	-106	-109
Regionstyrelsen	-11 741	-12 194	-12 402	-12 665
Revisionen	-5	-5	-5	-5
Summa budgetramar	-11 988	-12 423	-12 640	-12 909
Användning av eget kapital				
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet	-2	0	0	0
Nämnder för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalsskolan	0	-5	0	0
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	0	-13	0	0
Patientnämnden	0	0	0	0
Regionala utvecklingsnämnden	0	0	0	0
Summa budgetramar	-2	-18	0	0
Totala budgetramar inklusive användning av eget kapital	-11 990	-12 441	-12 640	-12 909
Avstämning RR	0	0	0	0